

ROCK WORKS s.r.o.

Nám. M.R. Štefánika 11, Brezno 977 01

**ROZŠÍRENIE ŤAŽBY V DOBÝVACOM
PRIESTORE ČIERNY BALOG I“**

Podklad pre účely konania o podnete podľa §19 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. o
posudzovaní vplyvov na životné prostredie

december 2020

1 Úvod

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (MŽP SR), sekcia environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie začala ex offi podľa § 19 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov konanie o podnete k rozšíreniu ťažby v dobývacom priestore Čierny Balog I. V zmysle upovedomenia o začatí konania o podnete evid. č. 12433/2020-1.7/mš zo dňa 08.12.2020, MŽP SR požaduje predložiť informácie, z ktorých bude v zmysle § 19 ods. 5 zákona č. 24/2006 Z. z. zrejmé miesto realizácie, ako aj povaha a rozsah navrhovanej činnosti, možný priestorový a prevádzkový súvis s existujúcimi i plánovanými investíciami v dotknutom území.

Vzhľadom na túto požiadavku uvádzame v nasledujúcom texte základné informácie o navrhovanej činnosti.

2 Základné údaje o navrhovanej činnosti

2.1 Navrhovateľ a kontaktné údaje

ROCK WORKS s.r.o.

Nám. M.R. Štefánika 11, Brezno 977 01

IČO: 47 342 536

Milan Medveď – konateľ spoločnosti

ROCK WORKS s.r.o.

Tel: 0905 457 638

e-mail: medved@rdb.sk

2.2 Názov

Rozšírenie ťažby v dobývacom priestore Čierny Balog I

2.3 Účel

Účelom navrhovanej činnosti je rozšírenie celkovej ročnej kapacity ťažby dekoračného kameňa – granodioritu v rámci existujúceho dobývacieho priestoru Čierny Balog I. Tento dobývací priestor Čierny Balog I bol určený rozhodnutím Ministerstva stavebníctva SSR Zn.4510/10-Be/Ja zo dňa 7.5.1974 pre organizáciu Slovenský priemysel kameňa n.p. Levice a následne prevedený na organizáciu ROCK WORKS, s.r.o., na základe predchádzajúceho súhlasu Obvodného banského úradu Banská Bystrica so zápisom prevodu do knihy dobývacích priestorov na Obvodnom banskom úrade v Banskej Bystrici č. 129. Ťažba v dobývacom priestore Čierny Balog I sa v súčasnosti vykonáva v súlade s Plánom otvárania, prípravy a dobývania, ktorý je vypracovaný na roky 2017 až 2030 podľa vyhl. SBÚ č. 89/1988 Zb. o racionálnom využívaní výhradných ložísk, o povoľovaní a ohlasovaní banskej činnosti a ohlasovaní činnosti vykonávanej bankským spôsobom v znení vyhl. SBÚ č. 16/1992 Zb.. Celková plocha dotknutá bankskou činnosťou je v súčasnosti 13 208 m² a ročná ťažba predstavuje do 95 000 ton za rok. Ročná kapacita ťažby sa plánuje rozšíriť na celkovo 500 000 t/rok. Potrebné je však v tejto súvislosti zdôrazniť, že ťažba bude prebiehať v území dobývacieho priestoru, ktorý bol už takto v minulosti určený a nebude sa teda z toho pohľadu jednať o záber nových plôch pre bankskú činnosť.

2.4 Charakter navrhovanej činnosti

Navrhovaná činnosť je v dotknutej lokalite rozšírením existujúcej banskej činnosti v rámci určeného dobývacieho priestoru. Zvýšením kapacity ťažby zo súčasných 95 000 t/rok na 500 000 t/rok v rámci existujúceho dobývacieho priestoru činnosť navrhovaná činnosť spĺňa limit pre povinné hodnotenie podľa Prílohy č. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa ktorej je kategorizovaná nasledovne:

ROZŠÍRENIE ŤAŽBY V DOBÝVACOM PRIESTORE ČIERNY BALOG I

Podklad pre účely konania o podnete podľa §19 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. z.

december 2020

Tab. 1 Kategorizácia navrhovanej činnosti podľa prílohy č. 8 zák. 24/2006 Z. z.

Tabuľka č. 1. Ťažobný priemysel	Prahová hodnota	
	Časť A (povinné hodnotenie)	Časť B (zist'ovacie konanie)
Položka č. 11 Lomy a povrchová ťažba a úprava kameňa, ťažba štrkopiesku a piesku	od 200 000 t/rok alebo od 10 ha záberu plochy	od 100 000 t/rok do 200 000 t/rok alebo od 5 ha do 10 ha záberu plochy

Rezortný orgán: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky

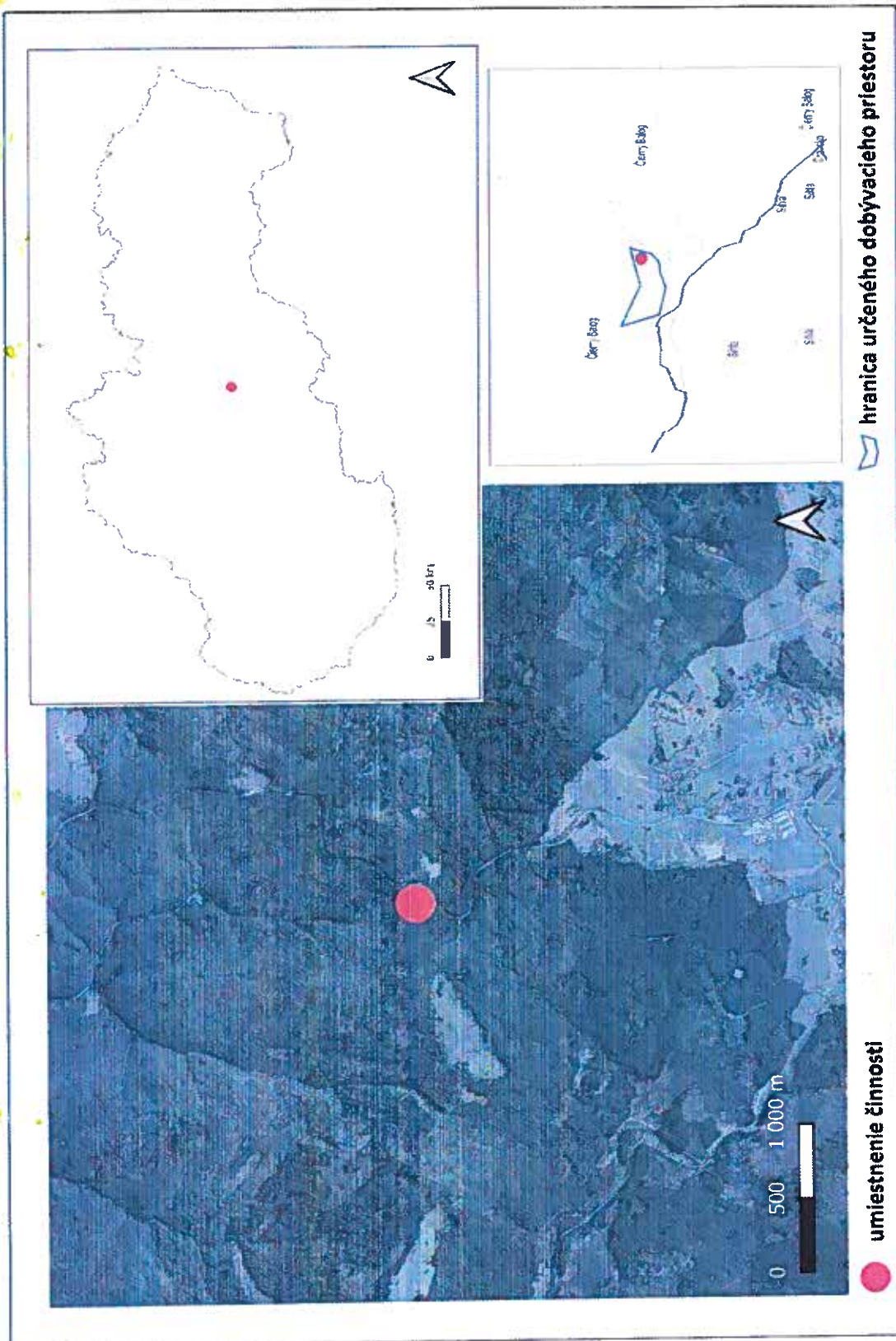
Vzhľadom na uvedené prahové hodnoty a súčasné parametre ťažby nebola banská činnosť v dotknutom území dobývacieho priestoru Čierny Balog I v minulosti predmetom zisťovacieho konania, resp. posudzovania vplyvov na životné prostredie (EIA).

2.5 Umiestnenie navrhovanej činnosti

Kraj: Banskobystrický
 Okres: Brezno
 Obec: Čierny Balog
 Katastrálne územie: Čierny Balog
 Parcelné čísla: KN-C 10605/1,5,6,7,8,9,10,11,12,13 a časť parcely KN C 10588/1 LV 140 (novovytvorená parcela KN C 10588/32 o výmere 1708 m² geometrickým plánom dočasne vyňaté z plnenie funkcií lesa na dobu 20 rokov Rozhodnutím Obvodného lesného úradu Brezno č. OLÚ-A/2011/00095/Psa zo dňa 25.08.2011 právoplatné dňa 6.9.2011) na základe nájomnej zmluvy medzi Lesy SR š.p. a ROCK WORKS, s.r.o..

Jestvujúci dobývací priestor predstavuje časť z granitoidného masívu, ktorý je budovaný biotitickým granodioritom až kremenným dioritom typu Sihla. Na severnej a západnej strane má prirodzené geologické hranice, ktoré tvorí mylonitové pásmo. Z južnej a východnej strany je hranica ložiska umelo vytvorená, je daná ochranným pásmom štátnej cesty. Predmetná lokalita sa nachádza v južnej časti katastrálneho územia obce Čierny Balog. Lokalita je dopravne prístupná po ceste II. triedy č. 529 spájajúcu mesto Hriňová v okrese Detva s okresným mestom Brezno.

Najbližšie lokalizované trvalo obývané sídelné objekty sa nachádzajú v k. ú. Drábsko v miestnej časti Sedmák vo vzdialenosti asi 1,7 km od dobývacieho priestoru. Najbližšie trvalo obývané sídelné objekty v k. ú. Čierny Balog sú lokalizované vo vzdialenosti asi 6 km. Ilustračné znázornenie umiestnenia navrhovanej činnosti a vymedzenie hraníc dobývacieho priestoru v rámci k. ú. Čierny Balog je k dispozícii na Obr. 1.

Obr. 1 Situácia umiestnenia navrhovanej činnosti

3 Stručný opis technického a technologického riešenia

V rámci jestvujúceho ložiska v dobývacom priestore Čierny Balog I sa v súčasnosti ťaží jediná úžitková surovina granodiorit a to v súlade s „Plánom otvárky, prípravy a dobývania výhradného ložiska dekoračného kameňa – granodioritu v dobývacom priestore Čierny Balog I na roky 2017 – 2030“.

Počas doterajšej ťažby na ložisku dekoračného kameňa - granodioritu bol otvorený stenový lom s ťažobnými rezmi v úrovni:

- I/1. ťažobný rez – 1038 m.n.m.,
- I/2. ťažobný rez – 1033 m.n.m.,
- I/3. ťažobný rez – 1028 m.n.m.

Dobývaciu metódu na ložisku je volená primerane cieľu dobývania, t. j. získať maximálny podiel horniny pre ušľachtilú a hrubú kamenársku výrobu, metóda je dobývanie odvrávaním a výlomom. Vlastné dobývanie sa vykonáva odvrávaním a výlomom granodioritu. Získané prírodné bloky sa upravujú tak, aby zodpovedali požiadavkám na ich ďalšie spracovanie. Granodiorit, ktorý rozmerom nespĺňa kritériá pre ušľachtilú bude upravený na „plátky“ pre hrubú kamenársku výrobu a na triedený lomový kameň.

Na časti ložiska tektonicky značne porušených a teda nevhodných na získanie materiálu na ušľachtilú kamenársku výrobu sa využívať dobývaciu metódu – strojná rozpojovanie horniny za pomoci trhacích prác s použitím trhavín - stenové dobývanie ložiska s výškou steny do 15 m.

Dobývacie práce sú vykonávané prevažne v JV a neskôr v JZ časti súčasného stavu lomu a to vytvorením nových dobývacích rezov na úrovni E 1018, E 1010. Základný dobývací rez E 1028 je v súčasnosti rozdelený jednotlivými pomocnými pracovnými plošinami na ťažobné stupne I/1, I/2, a I/3 v úrovniach E 1038, E 1033 a E 1028, ktoré budú ako prvé doťažené po hranicu dočasného vyňatia lesných pozemkov. Dobývacie práce budú vedené tak, aby čo najskôr bol vytvorený primerane veľký predstih päty rezu na najvyššej ťažobnej úrovni pred hlavou rezu na najbližšej nižšej ťažobnej úrovni.

Vlastné dobývanie výhradného ložiska – dekoračného kameňa na ťažobných rezoch sa vykonáva zhora nadol v poradí I. až III. ťažobný rez pri dodržaní zásady vytvorenia dostatočného postupu ťažby na vrchných ťažobných rezoch pre zaistenie predpísaného sklonu lomových stien, dostatočnej šírky pracovných plošín, ako aj vytvorenia bezpečného miesta na otáčanie rýpadiel, nakladačov a vozidiel používaných na odvoz natťaženej suroviny. Rozpojená hornina z ťažobných rezov E 1028, E 1018 a E 295 bude dopravovaná na ďalšie opracovanie na ušľachtilú kamenársku výrobu resp. do násypky mobilnej drviacej linky umiestnenej na súčasnom plate lomu. Doprava suroviny z rozvalu je realizovaná nakladačom resp. rýpadlom priamo do drviča (mobilnej technologickej linky), kde sa bude spracovávať na požadované frakcie. V prípade, že vzdialenosť rozvalu bude väčšia na dopravu suroviny do násypky drviča sa používajú nákladné motorové vozidlá typu T-815.

Primárne a sekundárne rozpojovanie horniny je vykonávané na základe povolenia trhacích prác. Trhacie práce sú realizované v zmysle schváleného GTPO a technologického postupu trhacích prác.

Vrtacie práce v lome sú zabezpečované dodávateľsky vrtacími súpravami typu ATLAS COPCO, resp. inými, dostupnými vrtnými súpravami.

Po rozpojení je materiál dopravený vhodnými typmi čelných nakladačov NEW HOLLAND, CAT, resp. pásovými rýpadlami DOSSAN, NEW HOLLAND k mobilnému čelustřovému drviču TEREK 1170 resp. TEREK 1175 umiestneného na pracovnej plošine E 1018. V blízkosti mobilnej linky sú vytvorené dočasné skládky nadrveného – upraveného materiálu. Z týchto skládok je materiál nakladaný na nákladné automobily a odvážaný k spotrebiteľom. Drviaca linka a skládky hotových výrobkov musia byť umiestnené tak, aby neznemožňovali a nesťažovali ťažbu v ťažobných rezoch. Na skládkovanie je vypracovaný technologický postup. Nevhodný materiál je umiestnený na dočasnej skládke a bude využitý pri rekultivačných prácach. Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k zmenám v súčasnom spôsobe ťažby dekoračného kameňa – granodioritu, dôjde len k zväčšeniu plochy dotknutej ťažbou v rámci už určeného dobývacieho priestoru pre účely nárastu kapacity ťažby na úroveň 500 000 t/rok. V dobývacom priestore Čierny Balog I sa nachádza vyhradený nerast - granodiorit. Z hľadiska technologických typov možno hovoriť o dvoch typoch:

- **granodiorit blokový** - využitelný ako dekoračný kameň a kamenivo pre hrubú kamenársku výrobu;
- **granodiorit silne tektonicky porušený** - využitelný ako drvené kamenivo pre rôzne účely.

Výsledky technologických skúšok kameniva vykonávaných po začatí ťažby v roku 2017 sú nasledovne uvedené v Tab. 2.

Tab. 2 Výsledky technologických skúšok kameniva v roku 2017

Skúška, vlastnosť suroviny	Minimum	Maximum	Priemer
Objemová hmotnosť (g/cm ³)	2,71	2,79	2,75
Merná hmotnosť (g/cm ³)	2,779	2,811	2,799
Pórovitosť (%)	0,57	3,10	1,85
Nasiakavosť váhová (%)	0,24	0,60	0,41
Nasiakavosť objemová (%)	0,66	1,93	1,15
Otlk v bubne LA (%)	24,40	45,20	32,41
Strata zvetrávaním (%)	0,01	0,61	0,17
Pevnosť v tlaku:			
za sucha (MPa)	107,2	180,7	143,6
po nasiaknutí (MPa)	100,8	168,3	135,5
po zmrazení (MPa)	98,8	177,0	132,7
Súčiniteľ zmäknutia	0,85	1,07	0,94
Súčiniteľ vymrazenia	0,81	1,07	0,92
P Fyzikálno-mechanické vlastnosti	4	4	4
A-100	4	4	4
A-200	3	4	3
Drvitelnosť v rázu KDR	0,51	1,10	0,84

ROZŠÍRENIE ŤAŽBY V DOBÝVACOM PRIESTORE ČIERNY BALOG I

Podklad pre účely konania o podnete podľa §19 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. z.

december 2020

Skúška, vlastnosť suroviny	Minimum	Maximum	Priemer
Drvitelnosť (%)	8,35	11,36	9,78
Melenie (J/cm ³)	69,4	87,6	81,5
Obrusnosť, Bóhm (cm ³ /cm ²)	0,200	0,288	0,282
Mrazuvzdornosť (%)	0,01	0,15	0,05
Obsah SO ₃	0,03	1,18	0,08
Pevnosť v ťahu za ohybu (MPa)	11,6	14,7	12,55
Leštiteľnosť	lesk ostrý,	súvislý IA	

Pre posúdenie kvalitatívnych vlastností suroviny ložiska je rozhodujúci v tabuľke vyššie uvedený súbor ich základných fyzikálno-mechanických vlastností. Záverom o kvalitatívnych vlastnostiach možno konštatovať, že ložisková surovina má veľmi dobré kvalitatívne vlastnosti, dá sa využiť ako:

- surovina pre ušľachtilú kamenársku výrobu, dekoračný kameň
- surovina pre hrubú kamenársku výrobu, stavebný kameň
- surovina pre výrobu kameniva, stavebný kameň.

Tab. 3 Bilancia surovinových zásob

Pôvodná kategória	Navrhovaná kategória	Číslo bloku	Množstvo suroviny (tis. m ³)	Vhodnosť podľa STN
Zásoby skupiny blokov zásob Čierny Balog-Sihla				
Z-2	Z-1	1	93,5	
Z-3	Z-2	2	86,9	
Z-3	Z-2	3	19,5	
Spolu Z-2			106,4	
Spolu Z-1 + Z-2			200	
Zásoby skupiny blokov zásob Čierny Balog-Sihla				
Z-3	Z-3	1	155	
Z-3	Z-3	2	368	
Spolu Z-3			523	
Zásoby ložiska Čierny Balog spolu				
Z-1			95	STN 72 1800
Z-2			105	STN 72 1860
Z-3			523	EN 13242:2002+ A1=2007
Spolu Z-1+Z-2+Z-3			723	STN EN 13242+41: 2008 STN EN 13242+41: 2008

Fyzikálno-mechanické vlastnosti granodioritu ložiska sú veľmi dobré, sú výhodné aj z hľadiska banskotechnických podmienok dobývania. Na ložisku nie sú známe žiadne vedľajšie úžitkové a škodlivé vložky, ktoré by mohli znižovať celistvosť a kvalitu suroviny. V rámci vyhľadávacieho ložiskového geologického prieskumu (Lacko, L., Sýkora, J., Valko, P.,

1976) bola zistená v dobývacom priestore Čierny Balog menšia kremenná žila, ktorá však nebude mať žiaden vplyv na surovinovú skladbu ani podmienky dobývania.

Z celkom vypočítaného množstva zásob 723 tis. m³ tak podiel blokovo dobývateľnej suroviny, a teda vyhradeného nerastu predstavuje 5,5 %, t.j. 40 tis. m³, podiel suroviny vhodnej na hrubú kamenársku výrobu a výrobu drveného kameniva, a teda nevyhradeného nerastu predstavuje podiel 94,5 %, t.j. 683 tis. m³.

4 Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite

Dôvodom plánovaného rozšírenia ťažby spoločnosťou ROCK WORKS, s.r.o. ako organizácie, ktorá má v zmysle banského zákona určený dobývací priestor Čierny Balog I na dobývanie výhradného ložiska granodioritu, je očakávaný dopyt po stavebnom kameni v predovšetkým v Banskobystrickom kraji v súvislosti s výstavbou a rekonštrukciou cestných komunikácií.

Pozitíva – očakávané silné stránky navrhovanej činnosti

- relatívna blízkosť k miestam spotreby (okolité cestné komunikácie) a k hospodárskemu centru regiónu, ktorým je krajské mesto Banská Bystrica,
- využitie ložiska v súlade s banskými oprávneniami a územnoplánovacími podkladmi,
- predpoklad vytvorenia nových pracovných miest,
- využitie existujúceho, resp. určeného ložiska, namiesto budovania nových otvárok, čo predstavuje environmentálne prijateľné riešenie.

Negatíva – očakávané slabé stránky navrhovanej činnosti

- predpokladaný nárast dopravného zaťaženia,
- prevádzka lomu je zdrojom hluku a prašnosti.

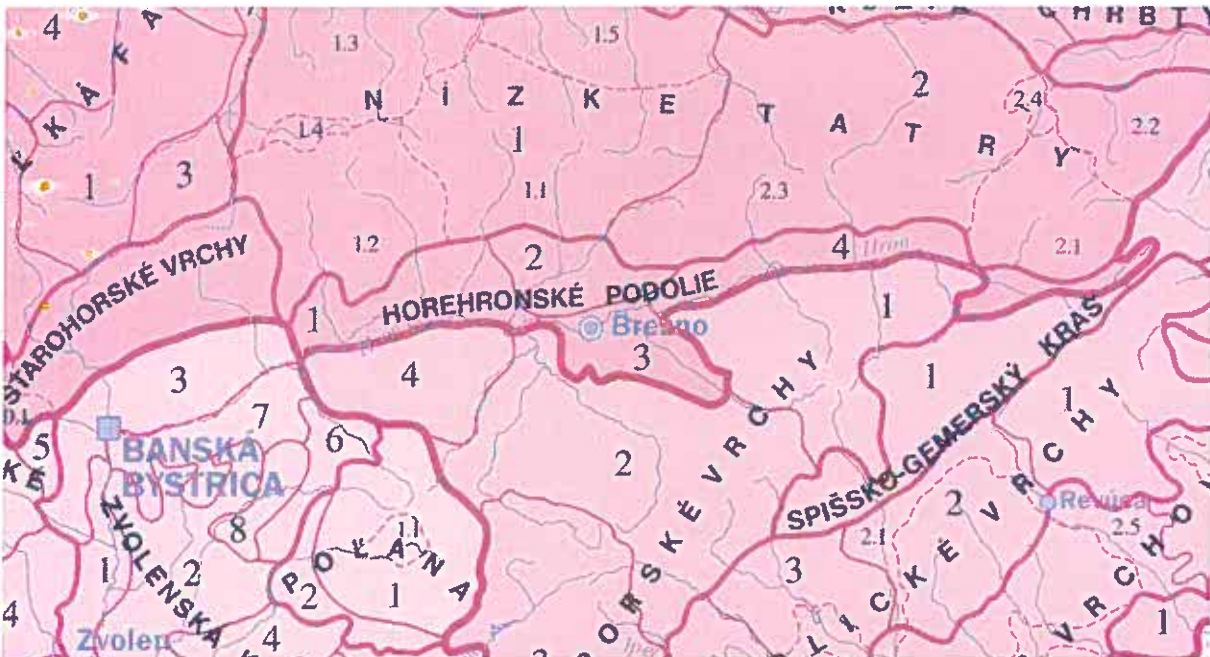
5 Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia

5.1 Geomorfologické pomery

Geologicko-tektonický vývoj územia Slovenska, presnejšie príslušnosť územia ku geografickej provincii Západné Karpaty v rámci Alpsko-Karpatskej sústavy má špecifický dopad na ložiská dekoratívnych kameňov tohto regiónu.

Kriedové vrásnenie, vznik rozsiahlych príkrovov zasahuje aj staršie celky a kryštalinikum, horninové komplexy nesú na sebe stopy tektonických prejavov, sú podrvené. Iba vo výnimočných prípadoch sa dajú z nich vylamovať surové celistvé bloky.

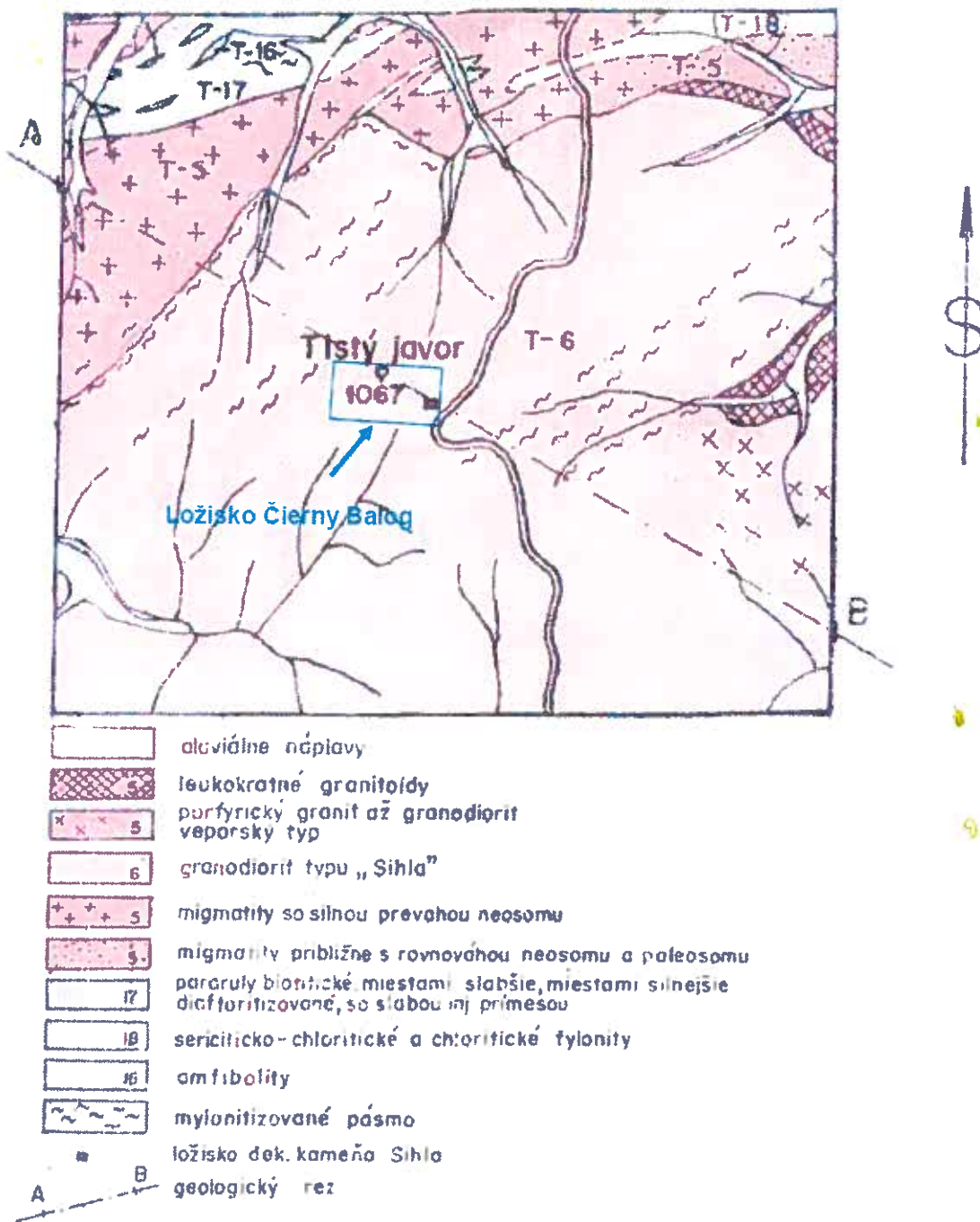
Ložisko granodioritu podľa členenia E. Mazúr, M. Lukniš (1980) orograficky prináleží celku Veporských vrchov oblasti Slovenského rudohoria a nachádza sa na podcelku Sihlianskej planiny pri hranici s podcelkom Balockých vrchov.

Obr. 2 Začlenenie predmetného územia do geografických oblastí

5.2 Geologické pomery

Z hľadiska geologického zaradenia ložiska do širšej oblasti podľa V. Zoubka (1938), novšie A. Klineca (1965) označuje tento komplex migmatitov a granitoidov troch zón veporika (krakľovská, kráľovohoľská, kohútska) ako kráľovohoľskú sériu resp. kráľovohoľský komplex.

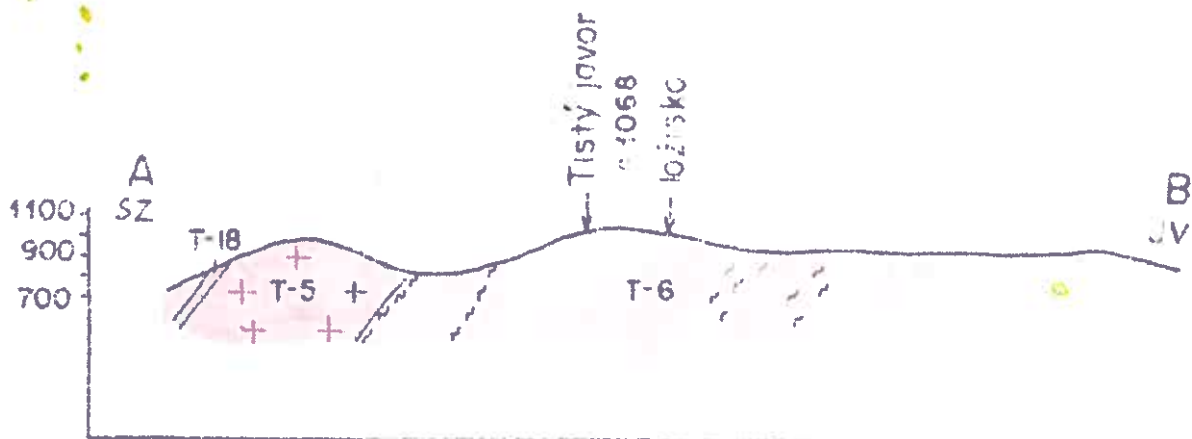

Obr. 3 Účelová geologická mapa predmetného územia (Lacko, L., a kol., 1976)

Ložisko granodioritu predstavuje iba malú časť granitoidného masívu, ide o takú časť, ktorá sa pravdepodobne nachádzala v „tektonickom tieni“, kde sa nežiaduce prejavy tektonickej deštrukcie prejavili v minimálnej miere. Ložisko tvorí sivý, rovnomerne zrnitý, stredno- až hrubozrnitý biotitický granodiorit blokovitého rozpadu. Petrograficky je hornina ložiska granodiorit všesmerne zrnitý, až porfýrovej štruktúry na okraji ložiskového telesa, v blízkosti prechodnej zóny, na hranici s milonitizovaným pásmom lemujúcim ložisko, zo severu a severo-západu má hornina ložiska usmernenu textúru zvýraznenú paralelným

usporiadaním biotitu. Horninotvorné minerály podľa zastúpenia sú: Plagioklas (30-35 %), ortoklas (15 %), kremeň (30-35 %), biotit (15 %). Bazicitu plagioklasov kolíše v rozmedzí bázický oligoklas - kyslý andezín.

Sekundárne zmeny plagioklasov sa prejavujú saurizáciou, na ortoklasoch badať iba nevýraznú sericitizáciu a argilitizáciu, kremeň je tlakovo deformovaný, prejavuje sa to undulóznym zhášaním, biotit je dobre zachovaný, niekedy badať chloritizáciu až baueritizáciu. Z akcesórií sa vyskytuje titanit, sporadicky ortit, zriedkavé sú zirkón, apatit a rudné akcesórie. Podľa chemizmu odpovedá ložisková hornina granodioritu až kemitému dioritu.

Obr. 4 Geologický rez predmetným územím (Lacko, L., a kol., 1976)

5.3 Pôdne pomery

Pôdy ako trojrozmerný prírodný útvar vznikajú v pôdotvornom procese ktorý môže prebiehať rôzne rýchlo. Pôdotvorný proces ovplyvňujú viaceré faktory, najmä pôdotvorný substrát, teda geologické podložie a celková geologická stavba a vývoj krajiny, reliéfom, hydrologickými procesmi, klimatickými pomermi, charakterom vegetácie a fauny a v neposlednom rade antropogénnymi vplyvmi.

Podľa Geochemického atlasu Slovenskej republiky v okolí posudzovaného územia sú rozšírené predovšetkým kambizeme, ktoré tvoria podstatnú časť katastrálneho územia obce Čierny Balog. Ide o najmä o kambizeme kyslé až oligobázické, vytvorené na horninách kryštalinika, tiež na horninách mezozoického obalu, okrem vápencov a dolomitov. S rastom nadmorskej výšky (900 až 1000 m n. m.), prevládajú kambizeme podzolové, sprievodné podzoly kambizemné a rankre, zo zvetralín kyslých hornín. Do výšok 700 až 800 m vystupujú kambizeme modálne kyslé, sprievodné kultizemné a rankre, zo zvetralín kyslých hornín. Na karbonátových horninách sa vyskytujú v závislosti od typu reliéfu rôzne subtypy rendzín. Na nivách väčších tokov, prípadne aj menších prítokov sa vytvorili nivné pôdy, pokrývajúce väčšie plochy najmä na nive Čierneho Hrona, Kamenistého potoka, Osrblianky a ďalších. Z pôdných druhov sú v území najviac zastúpené pôdy hlinité, potom nasledujú piesočnato-hlinité, ílovito-hlinité a hlinito-piesočnaté.

5.4 Klimatické pomery

Územie leží v dvoch klimatických oblastiach: v mierne teplej klimatickej oblasti, okrskok mierne teplý, vlhký s chladnou alebo studenou zimou, dolinový a v chladnej klimatickej oblasti, okrsku mierne chladného C1. Všeobecne sa dá povedať, že väčšina územia má ráz horskej chladnej klímy, na severe časť tvorí kotlinová chladná klíma Breznianskej kotliny. Klimatické pomery územia závisia v podstate od priebehu podnebných prvkov: od teploty vzduchu, vzdušných prúdení a zrážok (700 – 850 mm počas roka). Dôležitý vplyv má aj vegetačná pokrývka, hlavne lesy, veľké rozčlenenie reliéfu a expozícia svahov. Takto sa všeobecné vplyvy komplikujú a pribúdajú miestne rozdiely. Najteplejším mesiacom je júl s priemerom teplôt 16°C a najchladnejším mesiacom je január, v ktorom teploty klesajú najčastejšie pod -3°C. Priemerné ročné teploty dosahujú hodnoty 3 - 6,5°C a priemerné teploty vo vegetačnom období 9 - 12°C. Podľa mesačného chodu dostavuje sa najmenej zrážok v mesiaci január, priemerne to činí 46 mm a najviac zrážok sa dosahuje v júni, priemerne 108 mm. Najväčšie množstvo atmosferických zrážok spadne v letných mesiacoch v dôsledku prudkých lejakov. Priemerné ročné úhrny zrážok namerané v stanici Čierny Balog - Krám dosahujú 770 mm. Priemerný ročný počet dní so snehovou pokrývkou je 90 – 160.

5.5 Ovzdušie

Intravilán obce Čierny Balog patrí medzi výraznejšie ovplyvňované lokality na území Slovenska priemyselnými exhalátmi. Dôvodom je prítomnosť v okolí viacerých podnikov predovšetkým Železiarne Podbrezová a ZLH Plus, a.s.. Znečistenie ovzdušia diaľkovými prenosmi nie je možné lokálne ovplyvniť. Na vykurovanie sa používa zemný plyn, pevné palivo a elektrická energia.

Na celkovom znečistení ovzdušia v širšom okolí posudzovanej činnosti sa podieľajú veľké, stredné a malé zdroje, ktoré predstavujú emisie z priemyselných zdrojov a tiež hlavne zo zdrojov zabezpečujúcich dodávku tepla pre bytovo-komunálnu sféru. K významným zdrojom znečistenia ovzdušia patrí aj automobilová doprava, ktorá je koncentrovaná predovšetkým v miestnych hlavných dopravných koridoroch, cesta I/66 a cesta I/72. Najvýznamnejšími znečisťujúcimi látkami v okrese sú TZL, NO_x a CO.

Lokalita obce Čierny Balog nie je zaradená medzi oblasti riadenia kvality ovzdušia v zmysle zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší. V Banskobystrickom kraji sú takýmito oblasťami územie mesta Banská Bystrica, Jelšava a obcí Lubeník, Chyžné, Magnezitovce, Mokrý Lúka, Revúcka Lehota (vo všetkých prípadoch pre tuhé znečisťujúce látky PM₁₀ a PM_{2,5}) a územie mesta Hnúšťa a jeho miestnych častí Brádno, Hačava, Likier, Polom, obce Rimavské Brezovo (pre tuhé znečisťujúce látky PM₁₀). Najbližšou monitorovacou stanicou v rámci Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia v Slovenskej republike vzhľadom k umiestneniu hodnoteného zdroja znečisťovania ovzdušia je stanica „Hnúšťa, Hlavná“. Na uvedenej monitorovacej stanici sa monitorujú len tuhé častice PM₁₀ a PM_{2,5}.

ROZŠÍRENIE ŤAŽBY V DOBÝVACOM PRIESTORE ČIERNY BALOG I

Podklad pre účely konania o podnete podľa §19 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. z.

december 2020

Tab. 4 Vyhodnotenie znečistenia ovzdušia podľa limitných hodnôt na ochranu ľudského zdravia za rok 2018 (Zdroj: Správa o kvalite ovzdušia v SR za rok 2018, SHMÚ)

AGLOMERÁCIA Zóna	Znečisťujúca látka	Ochrana zdravia									Vp ²⁾			
		SO ₂		NO ₂		PM ₁₀		PM _{2,5}	CO	Benzén	SO ₂	NO ₂		
		Doba spriemerovania		1 h 24 h		1 h 1 rok		24 h 1 rok	1 rok	8 h ¹⁾	1 rok	3 h po sebe	3 h po sebe	
		Parameter		počet prekročení	počet prekročení	počet prekročení	príemer	počet prekročení	príemer	príemer	príemer	príemer	počet prekročení	počet prekročení
		Limitná hodnota [µg m ⁻³]		350	125	200	40	50	40	25	10 000	5	500	400
	Maximálny počet prekročení	24	3	18		35								
Banskobystrický kraj	Banská Bystrica, Zelená			0	10	11	21	14				0		
	Ješava, Jesenského			0	10	74	36	24				0		
	Hnúšťa, Hlavná					24	26	19						
	Zvolen, J. Alexyho					8	20	16						
	Žiar n/H, Jilemnického					7	19	16						

¹⁾ ≥ 90 % platných meraní

²⁾ maximálna osemhodinová koncentrácia

²⁾ limitné hodnoty pre výstražné prahy

Červenou farbou je vyznačené prekročenie limitnej hodnoty

Z uvedeného je možné konštatovať, že najväčším problémom v dotknutom území (potrebné je dodať, že ako vo väčšine lokalít na území Slovenska) je znečistenie ovzdušia tuhými znečisťujúcimi látkami (frakcie PM₁₀ a PM_{2,5}). Všetky uvedené základné znečisťujúce látky sú v súčasnosti v tolerancii imisného limitu pre ochranu ľudského zdravia v zmysle vyhlášky č. 244/2016 Z. z.. V riešenom území nie sú prekročené ani kritické úrovne znečistenia ovzdušia na ochranu vegetácie podľa citovanej vyhlášky.

5.6 Hydrologické a hydrogeologické pomery

Hydrogeologické pomery na ložisku sú veľmi jednoduché, ložisko sa nachádza vysoko nad erozívnou bázou. Ložisko nie je zvodnelé. Prievaly ani prítoky vody ložisko neohrozujú. Horniny ložiska sú slabo rozpukané, pri vrtaní dochádzalo k strate výplachovej vody. Dobývanie nijako nebude vplývať na hydrogeologický režim a hydrogeologické pomery neovplyvnia dobývanie. Jediná voda, s ktorou možno rátať na ložisku, sú atmosférické zrážky. Zrážková voda bude odtekať po povrchu, v budúcich obdobiach, ak by sa ťažilo jamovým lomom, možno na ložisku zriadiť odvodňovací rigol, alebo možno zrážkovú voľu prečerpávať. Extrémne krátkodobé prítoky do lomu sa odhadujú na 100 l/min, u bežných sa predpokladá 10 l/min.

Horniny ložiska sú v styku s vodou stále. Dobývanie neohrozuje žiadne pramene a zdroje pitnej alebo minerálnej vody.

V priestore ťažobne, ani v blízkom okolí sa nevyskytuje žiadny výver podzemných vôd. Zrážky, ktoré spadnú na plochu lomu počas intenzívnych dažďov, ťažobné práce negatívne neovplyvnia a sú samospádom odvádzané do povrchových tokov. V blízkosti lomu sa nevyskytujú liečivé vody ani prírodné stolové minerálne vody.

Povrchové vody

Kataster obce Čierny Balog patrí do povodia rieky Hron (4-23-01-Horný Hron). Hlavnú riečnu os územia tvorí Čierny Hron, ktorý pramení pod kopcom Sedmák a do Hrona sa vlieva v obci Valaská. Jeho významnejšie prítoky sú Čierny Hron, potok Šaling, potok Brotovo, Križne, Vydrovo, potok Veľká dolina, mimo územia obce je to Kamenistý potok, Osrblianka (PHSR 2008-2015, 2008, s.18). Čierny Hron je významným ľavostranným prítokom Hrona v regióne horné Pohronie. Má dĺžku 25,8 km, priemerný prietok v ústí 3 m³/s, je tokom III. rádu a priemerná lesnatosť povodia je približne 80 %. Hydrologické poradie toku: 4-23-01-111, číslo recipienta: 4-23-01-3177. Pramení vo Veporských vrchoch pod Sedmákom (1 004,1 m n. m.) v nadmorskej výške cca 935 m n. m. Najprv priberá ľavostranný prítok spod Dlhého grúňa (852,8 m n. m.) a tečie severovýchodným smerom dolinou Za dlhým grúňom, na konci ktorej priberá sprava Rakytovo a stáča sa na sever. Neskôr priberá Čierny potok z pravej strany a údolie Čierneho Hrona sa nápadnejšie rozširuje. Ďalej priberá opäť sprava Kýčerný potok a vteká do intravilánu obce Čierny Balog (postupne preteká jej časťami: Dobroč, Pusté, Jánošovka, Čierny Balog, Krám) a mení smer toku na severozápad. Následne priberá najprv sprava Šaling a potom zľava Brôtovo, ďalším významným prítokom na území obce je ľavostranné Vydrovo a pri Kráme opäť ľavostranný prítok Veľká dolina. Opúšťa obec Čierny Balog a zarezáva sa do severného okraja Balockých vrchov, kde vytvára niekoľko zaklésnutých meandrov. Zľava priberá svoj najväčší prítok, Kamenistý potok, a oblúkom sa stáča k severu. Preteká obcou Hronec, zľava priberá vody Osrblianky a vstupuje do Horehronskeho podolia. Tečie ešte okrajom Valaskej, stáča sa na západ a pri Chvatimechu ústí v nadmorskej výške 461 m n. m. do Hrona. Údolím Čierneho Hrona a niektorých bočných dolín vedie Čiernohronská lesná železnica, ktorá je zrekonštruovaná v úseku Vydrovo-Čierny Balog-Chvatimech.

Podzemné vody

Územie mikroregiónu spadá do hydrogeologického rajónu QG 075 – paleozoikum a mladšie útvary časti povodia Horného Hrona. Rajón QG 075 – juhovýchodná časť rajónu (čiastkové rajóny HN 30, HN 40 a HN 50) zaberajú kataster obce Čierny Balog. Rajón je budovaný horninami s veľmi malou priepustnosťou a malou akumuláčnou schopnosťou. Pramene majú výdatnosti len do 2 l.s⁻¹. Do režimu jeho podzemných vôd nepriaznivo zasiahla aj veľmi živá banícka činnosť. Južná hranica rajónu je totožná s rozvodnicou Hrona s Ipľom. Využiteľné množstvá podzemných vôd v čiastkovom rajóne HN 30 sú 8,0 l.s⁻¹, odbery 1,54 l.s⁻¹, v čiastkovom rajóne HN 40 102 l.s⁻¹, odbery 15,05 l.s⁻¹ a v čiastkovom rajóne HN 50 35,0 l.s⁻¹ a odbery 0,98 l.s⁻¹.

5.7 Fauna a flóra**Fauna**

Územie obce Čierny Balog pri svojej mnohotvárnosti a geologickej rôznorodosti, pri veľkej rozlohe lesov, lúk, pasienkov a polí, vôd, predstavuje aj mnohé, od seba sa líšiace biotopy a teda aj živočíšne spoločenstvá. Predovšetkým sú to živočíšne spoločenstvá hôr a krovín,

spoločenstvá polí, lúk a pasienkov, spoločenstvá sídiel, spoločenstvá potokov a riek. Charakteristickými druhmi v ihličnatých lesoch sú: mlok karpatský (*Triturus montadoni*), zmija obyčajná (*Vipera berus*), tetrov obyčajný (*Tetrao tetrix*), hlucháň obyčajný (*Tetrao urogallus*), tesár čierny (*Dryocopus martius*), orešnica perlavá (*Nucifraga caryocatactes*), sýkorka uhliarka (*Parus ater*), hýľ obyčajný (*Pyrrhula pyrrhula*), medveď hnedý (*Ursus arctos*), kuna hôrna (*Martes martes*), rys ostrovid (*Lynx lynx*). Listnaté lesy majú tieto charakteristické druhy: jašterica zelená (*Lacerta viridis*), žlna zelená (*Picus viridis*), d'ateľ prostredný (*Dendrocopos medius*), sýkorka belasá (*Parus caeruleus*), sýkorka hôrna (*Parus palustris*), drozd čierny (*Turdus merula*), glezg obyčajný (*Coccothraustes coccothraustes*), plch obyčajný (*Glis glis*), mačka divá (*Felis silvestris*), sviňa divá (*Sus scrofa*).

Flóra

Územie patrí do oblasti západokarpatskej flóry (*Carpaticum occidentale*) a do obvodu predkarpatskej flóry (*Praecarpaticum*). Najväčšie plochy pokrývajú kvetnaté bukové lesy (*Eufagenion*). Prevládajúcou drevinou je buk, miestami ho sprevádza a niekedy aj prevláda jedľa, hojný je javor horský, v horskom stupni aj smrek. V území je viac spoločenstiev týchto bučín, najrozšírenejšími sú: *Abieto-Fagetum* a *Piceeto-Fagetum*. *Abieto Fagetum* sa vyskytuje v nadmorských výškach 600 - 1200 m na karbonátovom, aj inom geologickom podklade. Spoločenstvo je charakterizované prítomnosťou zástupcov typických jedľovo-bučinných druhov, z ktorých sa najčastejšie vyskytuje *Asperula odorata*, *Oxalis acetosella*, druhy papradín, *Senecio nemeorensis*, *Senecio Fuchsii*, *Lamium galeobdolon*, *Dentaria bulbifera*, *Paris quadrifolia*, *Sanicula europea*. Podľa sklonu svahov je výskyt tohto spoločenstva hojnejší na miernych svahoch (do 10°). Pôvodne mali lesy tohto spoločenstva ráz zmiešaných jedľovo-bukových porastov, v ktorých smrek bol len nepatrne zastúpený. Postupne bol na plochách spoločenstva zavádzaný smrek, takže najviac premenené porasty majú prevahu smreka na úkor buka a jedle. *Piceeto-Fagetum* – je spoločenstvo vyskytujúce sa vo výškovom rozpätí 500-1250 m n. m. Spoločenstvo tvorí prechod od bučín k smrečinám. V tomto spoločenstve je výbojná jedľa, ktorá prevláda, preto v lesníctve sa označuje ako skupina lesných typov *Fageto-Abietum*. Spoločenstvo zaujíma prevažne strmé časti svahov, väčšinou so SZ, S a SV expozíciou. Od predchádzajúceho spoločenstva sa líši väčšou účasťou jedle na úkor buka so značným zastúpením smreka. V študovanom území sú zastúpené tiež vápnomilné bukové lesy. Vyskytujú sa na karbonátovom substráte, plošne sú v povodí málo zastúpené. Zaberajú úpätia svahov spadajúcich do osrblianskej doliny. Menšie plochy v území pokrývajú smrekové a jedľovo-smrekové lesy. Vyskytujú sa na silikátových podkladoch najmä na strmších svahoch. Pôvodná drevinná skladba sa vyznačovala prevahou ihličnanov (jedle, smreka). Z listnáčov nikdy nechýbal buk. Jedľa prevládala nad smrekom, dnes má prevahu smrek. Malé plochy, najmä vo vrcholových častiach Klenovského Vepra, tiež v okolí Sihly pokrývajú pravé smrekové lesy. Podložie dolomitov, andezitov aj niektorých kryštálických hornín, najmä migmatitov a granitov, vyhovuje pre vznik sutinových pôd a tým aj spoločenstiev sutinových lesov – jaseňovo-javorových zmiešaných lesov. Pôvodne sa v kotline pri Čiernom Balogu vyskytovali aj dubovo-hrabové lesy, všetky však boli vyrúbané a

zmenili sa na lúky a pasienky. Nivy tokov v povodí Čierneho Hrona boli pôvodne pokryté jaseňovo-jelšovými lužnými lesmi, ktoré boli vyrúbané a zachovali sa len ako úzke pásy pozdĺž tokov.

5.8 Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria

Súčasná krajinná štruktúra je tvorená súborom prvkov, ktoré človek ovplyvnil, čiastočne alebo úplne pozmenil, resp. novo vytvoril ako umelé prvky krajiny. Sú charakterizované z fyziognomicko-formačno-ekologického hľadiska. Ich obsahovú náplň určuje funkčná charakteristika (spôsob využitia prvkov), biotická charakteristika prvkov (charakteristika reálnej vegetácie a biotopov), stupeň antropickej premeny (prírode blízke prvky až umelé technické prvky) a formačná charakteristika podľa priestorového usporiadania prvkov, resp. krajinných štruktúr (plocha, línia a bod).

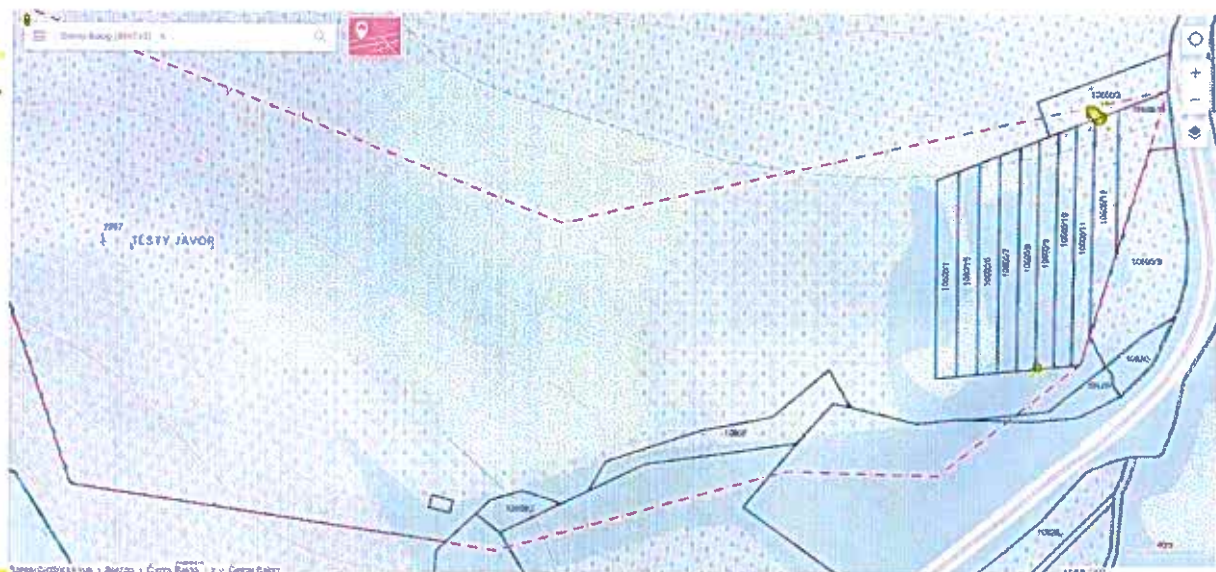
Dotknuté územie predstavuje typ hornatinnej až podhôrnej prevažne lesnatej krajiny s riedkym osídlením, prevažujúcou lesohospodárskou, turisticko-rekreačnou a podružnou poľnohospodárskou funkciou. Pre územie je typické osadové rozptýlenie.

Lesnatosť územia predstavuje cca 78,6 %. Na drevinové zloženie lesa má významný vplyv nadmorská výška 500 m n. m. až 1 333 m n. m.. Dolinu obce obklopujú zmiešané lesy s prevahou listnatých lesov. Hlavnými drevinami v nich sú buk lesný, jedľa biela, smrek obyčajný a javor horský. Z hľadiska kategorizácie lesov majú v území dominantné postavenie lesy hospodárske, ktorých hlavná funkcia je produkcia drevnej hmoty. O ťažbu a odber sa starajú Lesy SR, š.p. Banská Bystrica, OZ Čierny Balog. Z celkového hľadiska dochádza k redukcii poľnohospodárskej pôdy. K najväčším negatívnym zmenám došlo v sledovanom období v prípade TTP, ktorých výmera klesla do roku 2014 na 2575,9 ha. Výmera nepoľnohospodárskej pôdy stúpla na 11903,5 ha. Zastavané plochy a nádvorá stúpli na 145,6 ha. K poklesu došlo v prípade ostatných plôch, ktorých výmera klesla na 162,0 ha. K nárastu došlo aj v prípade lesných pozemkov.

5.9 Chránené územia podľa osobitných predpisov a ich ochranné pásma

Ochrana ložiska

Ochrana ložiska je zabezpečená chráneným ložiskovým územím, ktoré je evidované v evidencii Obvodného banského úradu v Banskej Bystrici pod číslom 129 s názvom Čierny Balog, nerast granodiorit, organizácia PROGRES STONE, s.r.o. Banská Bystrica. Hranica chráneného ložiskového územia je zakreslená na nasledujúcom obrázku.

Obr. 5 Výrez z katastrálnej mapy s ohraňením ložiska, resp. chráneného ložiskového územia Čierny Balog (©GKÚ SR)

Okolité chránené územia

V najbližšom susedstve s dotknutým územím, vo vzdialenosti cca 0,3 km sa nachádza hranica veľkoplošného chráneného územia CHKO Poľana, resp. Chráneného vtáčieho územia SKCHVU022 Poľana, ktoré je v správe CHKO Poľana.

Poľana je naše najvyššie sopečné pohorie. Vulkanickou činnosťou sa na jej území vytvorila mohutná sopka s priemerom 20 km, čím sa zaraďuje medzi najväčšie vyhasnuté sopky v Európe.

Stratovulkanická stavba sa prejavuje striedaním odolných andezitových príkrovov a prúdov s vrstvami menej odolných tufov a tufitov. V centrálnej časti územia sa pôsobením erózných a denudačných procesov zachovala typická kotlovitá prehĺbenina - kaľdera. Zvyšky lávových andezitových prúdov, ktoré odolali rozrušovacím procesom, slúžia ako náučné objekty a veľa z nich je vyhlásených za maloplošné chránené územia. Sú to Kalamárka, Melichova skala, Vodopád Bystré. Aglomerátové zvyšky reprezentuje Bátovský balvan, Jánošíkova skala, Veporské skalky. V území sa vyskytuje jedinečná sieť potokov, ktorá nemá na Slovensku obdobu.

Osobitosťou chránenej krajinej oblasti je vrcholová smrečina na Zadnej Poľane, ktorá sa nachádza na najjužnejšom okraji pôvodného areálu v Západných Karpatoch na andezitovom podklade.

V území dochádza k prelínaniu teplomilných a horských druhov rastlín a živočíchov. Z chránených druhov rastlín sa tu vyskytuje soldanelka uhorská, žltohlav európsky, chvostník jedľovitý, kukučka vencová, rosička okrúhlostá, kosatec sibírsky a mnohé ohrozené druhy z čeľade ystavačovitéch.

Z vtáčích druhov môžeme v oblasti pozorovať napríklad orla kriľavého, výra skalného, kuvička vrabčieho, d'atla bielochrbtého, drozda kolohrivého, rozšírený je krkavec, vyskytuje sa tu tiež bocian čierny. Podpoľanie je charakteristické hojným výskytom strakoša kolesára. Stálymi obyvateľmi územia sú medveď, vlk a rys.

Pre výnimočné kvality z hľadiska poľovníctva bola stredná a južná časť chránenej krajinskej oblasti vyhlásená za chránenú poľovnícku oblasť pre chov jelenej zveri. Od roku 1990 je územie biosférickou rezerváciou UNESCO (Zdroj: prevzaté z <http://www.soprsr.sk>).

Na území CHKO Poľana platí druhý stupeň ochrany zákona č. 543/2002 Z.z.. Zasahuje do južnej časti katastra obce Čierny Balog. Priamo na navrhovanej činnosti dotknutom území platí prvý stupeň ochrany.

V území sa nachádza trinásť maloplošných chránených území. Ide o nasledujúce chránené územia (nasledujúci text bol prevzatý z Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Čierny Balog na r. 2008-2015. Ilustračné znázornenie umiestnenia týchto chránených území vo vzťahu k navrhovanej činnosti je uvedené na Obr. 6.

Chránené vtáčie územie Poľana

(vzdialenosť od dotknutého územia: cca 0,3 km Z smerom)

Katastrálne územie: Okres Banská Bystrica: Ľubietová, Poniky, Strelníky, Povrazník, Dúbravica, Hrochoť, Okres Brezno: Valaská, Hronec, Čierny Balog, Osrbliu, Sihla, Okres Detva: Hriňová, Detva, Dúbravy, Vígľaš, Korytárky, Podkriváň, Stožok, Kriváň, Slatinské Lazy, Klokoč, Stará Huta, Okres Zvolen: Očová Výmera lokality: 37 669 ha

Navrhované manažmentové opatrenia	Odstraňovanie sukcesných drevín, prípadne bylín a vyhrabávanie stariny, Kosenie a následné odstránenie biomasy 2 x ročne, Pravidelné pasenie pri dodržaní max. zaťaženia VDJ na ha s častým prekladaním košiarov a vykášaním burín a nedopaskov, Zachovať alebo cielene obnoviť pôvodné druhové zloženie lesných porastov, Ponechávanie stromov a drevnej hmoty w porastoch (ojedinele stojacich stromov, skupiny stromov a ležaniny), Predlžovanie obnovnej doby, Zvyšovanie rubnej doby, Odstraňovanie invázy druhov rastlín
Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany v chránenom území	Športové areály, Železničné, lanové a iné dráhy, Diaľkové rozvody elektriny, Lomy a ťažba ostatného stavebného kameňa a nerudných surovín (vrátane pieskov), Geol. práce s použitím technických geol. prác a geologických povrchových a podzemných diel (šachty, lomové steny...), Diaľnice, Veterné elektrárne, Priemyselné budovy a sklady, Hotely a motely, Penzióny a chaty s kapacitou nad 20 lôžok
Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany mimo chráneného územia	Banské stavby a ťažobné zariadenia - do 1 000 m, Vzletové dráhy, pristávacie dráhy a rolovacie dráhy letísk - do 2 000 m, Spaľovne odpadu - do 1 000 m, Zmena v užívaní stavby, ktorá spočíva v podstatnom zvýšení alebo rozšírení výroby alebo činnosti, ktoré by mohli ohroziť život a zdravie ľudí alebo životné prostredie - do 200 m, Diaľnice - do 200 m.
Zakázané činnosti v CHVÚ:	– úmyselná ťažba v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č. 2, – vykonávanie úmyselnej ťažby v lesných porastoch nad 50 rokov od 1. marca do 30. júna v časti uvedenej v

	prílohe č. 3, – umiestnenie stavby s výnimkou budovania lesnej cesty alebo zväžnice v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č. 3, – odstraňovanie a poškodzovanie stromov s hniezdnymi dutinami dŕtľa bielochrbtého, dŕtľa čierneho, dŕtľa hnedkavého, dŕtla prostredného, dŕtľa trojprstého, kuvika kapcavého, kuvika vrabčieho, krutihlava hnedého a žlny sivej, ak tak určí štátny orgán ochrany prírody a krajiny (ďalej len „orgán ochrany prírody“), – vykonávanie lesohospodárskej činnosti v blízkosti hniezda bociana čierneho, orla krikľavého, orla skalného, sovy dlhochvostej, včelára lesného a na lokalitách výskytu tetra hluháňa, ak tak určí orgán ochrany prírody, – vypaľovanie suchej trávy, existujúcich trávnych porastov, úhorov, medzí a strnísk, – likvidovanie a znižovanie rozlohy a dĺžky remíz, vetrolamov, medzí a solitérnych stromov, – zmena druhu pozemku z trvalých trávnych porastov a ostatných plôch na iný druh pozemku podľa osobitného predpisu s výnimkou zmeny trvalých trávnych porastov na les, ktoré sú ku dňu účinnosti vyhlášky súvisle porastené drevinami vo veku najmenej 30 rokov; nevzťahuje sa na režim zosúlad'ovania stavu pozemkov v súlade s osobitným predpisom; zákaz zmeny druhu pozemku neplatí, ak sa jedná o zmenu druhu pozemku v súlade so schválenou územnoplánovacou dokumentáciou, – realizovanie rekultivácie a meliorácie, s výnimkou činností realizovaných v súvislosti s obnovou trvalých trávnych porastov od 1. augusta do 15. marca, – výrub a poškodzovanie drevín mimo lesných pozemkov od 15. marca do 31. júla, – mechanizované kosenie existujúcich trávnych porastov od 1. mája do 31. júla na súvislej ploche väčšej ako 0,5 ha spôsobom od okrajov do stredu, – kosenie a mulčovanie na hniezdných lokalitách chriašteťa poľného od 1. mája do 31. júla, ak tak určí orgán ochrany prírody, – aplikovanie priemyselných hnojív a pesticídov na existujúcich trávnych porastoch, na nelesnej drevinovej vegetácii, úhoroch a medziach, – aplikovanie rodenticídov mimo hospodárskych budov (11.11.2015, http://www.sopsr.sk/natura/img/chvu/zakazane_cinnosti/SKCHVU022.doc)

CHA Meandre Kamenistého potoka*(vzdialenosť od dotknutého územia: cca 2,1 km JZ smerom)*

CHÚ predstavuje 2,5 km dlhý úsek Kamenistého potoka od okraja obce Sihlá po horáreň Klimentka, kt. s bezprostredným okolím vytvára unikátny model, na ktorom možno dokladovať tvorbu a dynamiku meandrov

NPR Dobročský prales (bod 2 na Chyba! Nenašiel sa žiaden zdroj odkazov.)*(vzdialenosť od dotknutého územia: cca 1,7 km V smerom)*

Kód územia : SKUEV0047

Kraj : BANSKOBYSŤRICKÝ KRAJ

Rozloha : 203,85 ha

Správca územia : CHKO Poľana

Katastrálne územia : Čierny Balog

Dôvodom ochrany je zachovanie pralesa vyznačujúceho sa rozmanitými, veľmi premenlivými formami štruktúry, čo umožňuje sledovať celý vývojový cyklus, od vzniku náletu až do zániku prestárnutých jedincov. Dobročský prales sa nachádza v jedlovobukovom vegetačnom pásme, v nadmorskej výške 700 - 1000 m n. m. Zaberá územie o rozlohe cca 100 ha na severozápadných svahoch záveru doliny Brotovo. Klima tohto územia je chladná a vlhká. Podložie tvoria zbridičnatelé granity, granodiority až kremičité diority, na ktorých sa vytvorili prevažne hnedozeme

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany: 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy, Druhy, ktoré sú predmetom ochrany: mlok karpatský *Triturus montandoni*, rys ostrovid *Lynx lynx*, medveď hnedý *Ursus arctos*, vlk dravý *Canis lupus*

Navrhované manažmentové opatrenia	Ponechávanie stromov a drevnej hmoty v porastoch (ojedinele stojacich stromov, skupiny stromov a ležaniny), Zvyšovanie podielu prirodzenej obnovy, Zachovať alebo cielene obnoviť pôvodné druhové zloženie lesných porastov, Šetrné spôsoby sústreďovania drevnej hmoty (kone, lanovky, ...), Usmerňovanie návštevnosti územia, Zvyšovanie rybnéj doby, Predlžovanie obnovnej doby
Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany v chránenom území	Terénne úpravy, ktorými sa podstatne mení vzhľad prostredia alebo odtokové pomery
Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany mimo chráneného územia	Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany mimo chráneného územia Skládky odpadu, Terénne úpravy, ktorými sa podstatne mení vzhľad prostredia alebo odtokové pomery (11.11.2015, http://www.soprs.sk/natura/index1.php?p=4&sec=5&kod=SKUEV0047).

ROZŠÍRENIE ŤAŽBY V DOBÝVACOM PRIESTORE ČIERNY BALOG I

Podklad pre účely konania o podnete podľa §19 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. z.

december 2020

NPR Klenovský Vepor*(vzdialenosť od dotknutého územia (od hranice OP NPR): cca 6,7 km V smerom)*

Kód územia : SKUEV0200

Kraj : BANSKOBYSŤRICKÝ KRAJ

Rozloha : 343,03 ha

Správca územia : NP Muránska planina

Ochrana komplexu lesa 5. až 7.veg.stupňa s pestrou mozaikou zachovalých typov lesných spoločenstiev vytvorených v závislosti na rozdielnej nadmorskej výške, expozícii a formách reliéfu v Balockých vrchoch na vedecko-výskumné, náučné a kultúrno-výchovné ciele

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany: 6240* Subpanónske travinnobylinné porasty, 8220 Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou, 9110 Kyslomilné bukové lesy, 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy, 9140 Javorovo-bukové horské lesy, 9180* Lipovo-javorové sutinové lesy, 9410 Horské smrekové lesy, 40A0* Xerothermné kroviny

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany: kunka žltobruchá *Bombina variegata*, rys ostrovid *Lynx lynx*, netopier obyčajný *Myotis myotis*, medveď hnedý **Ursus arctos*, vlk dravý **Canis lupus*

Navrhované opatrenia	manažmentové	Jemnejšie spôsoby hospodárenia a ich formy (výberkový hosp. spôsob), Protierózne, vodohospodárske, protilavínové, brehoochranné a protideflačné opatrenia, Usmerňovanie návštevnosti územia (11.11.2015, http://www.sopsr.sk/natura/index1.php?p=4&sec=5&kod=SKUEV0200).

Klenovské Blatá*(vzdialenosť od dotknutého územia: cca 11 km V smerom)*

Kód územia : SKUEV0384

Kraj : BANSKOBYSŤRICKÝ KRAJ

Rozloha : 3,9 ha

Správca územia : NP Muránska planina

Ochrana zriedkavého komplexu biotopov mokradnej flóry a fauny montánneho pásma Slovenského rudohoria na vedecko-výskumné, náučné a kultúrno-výchovné ciele. Územie predstavuje zriedkavý morfológický útvar - skalnú hradbu, vypreparovanú eróziou na hrebeni medzi dvoma dolinami, ktorá umožňuje sledovať vnútornú stavbu - vrstevnatosť viacerých fáz vulkanosedimentárneho procesu.

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany: 7140 Prechodné rašeliniská a trasoviská, 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy, 9410 Horské smrekové lesy, 91D0* Brezové, borovicové a smrekové lesy na rašeliniskách.

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany: kunka žltobruchá *Bombina variegata*

ROZŠÍRENIE ŤAŽBY V DOBÝVACOM PRIESTORE ČIERNY BALOG I

Podklad pre účely konania o podnete podľa §19 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. z.

december 2020

Navrhované manažmentové opatrenia	Zvyšovanie rubnej doby, Predlžovanie obnovnej doby, Šetrné spôsoby sústreďovania drevnej hmoty (kone, lanovky, ...), Ponechávanie stromov a drevnej hmoty v porastoch (ojedinelé stojacich stromov, skupiny stromov a ležaniny), Zachovať alebo cielene obnoviť pôvodné druhové zloženie lesných porastov, Optimalizovať ekologické podmienky v bylinnej etáži (napr. presvetlenie znižovaním zápoja) z dôvodu chránených alebo ohrozených druhov rastlín, Kosenie a následné odstránenie biomasy 1 x ročne, Opatrenia na udržanie primeraného vodného režimu (vyskej hladiny podzemnej vody), Prehrádzky na vodnom toku (z dôvodu zadržania vody v území, spevnenia nivelety dna a pod.), Odstraňovanie sukcesných drevín, prípadne bylín a vyhrabávanie stariny, Ponechávanie mokradí, rašelinísk a statických vodných plôch bez výsadby drevín, Zabezpečenie vhodných pobytových podmienok bioty, Ochrana, údržba a úprava priaznivého stavu súčasných a budovanie nových liahnísk pre obojživelníky, Umiestnenie a výstavba lavičiek, mostíkov, chodníkov, povalových chodníkov a pod., Usmerňovanie návštevnosti územia
Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany mimo chráneného územia	Rozširovanie všetkých nepôvodných druhov živočíchov

PR Vrchslatina*(vzdialenosť od dotknutého územia: cca 2,9 km JZ smerom)*

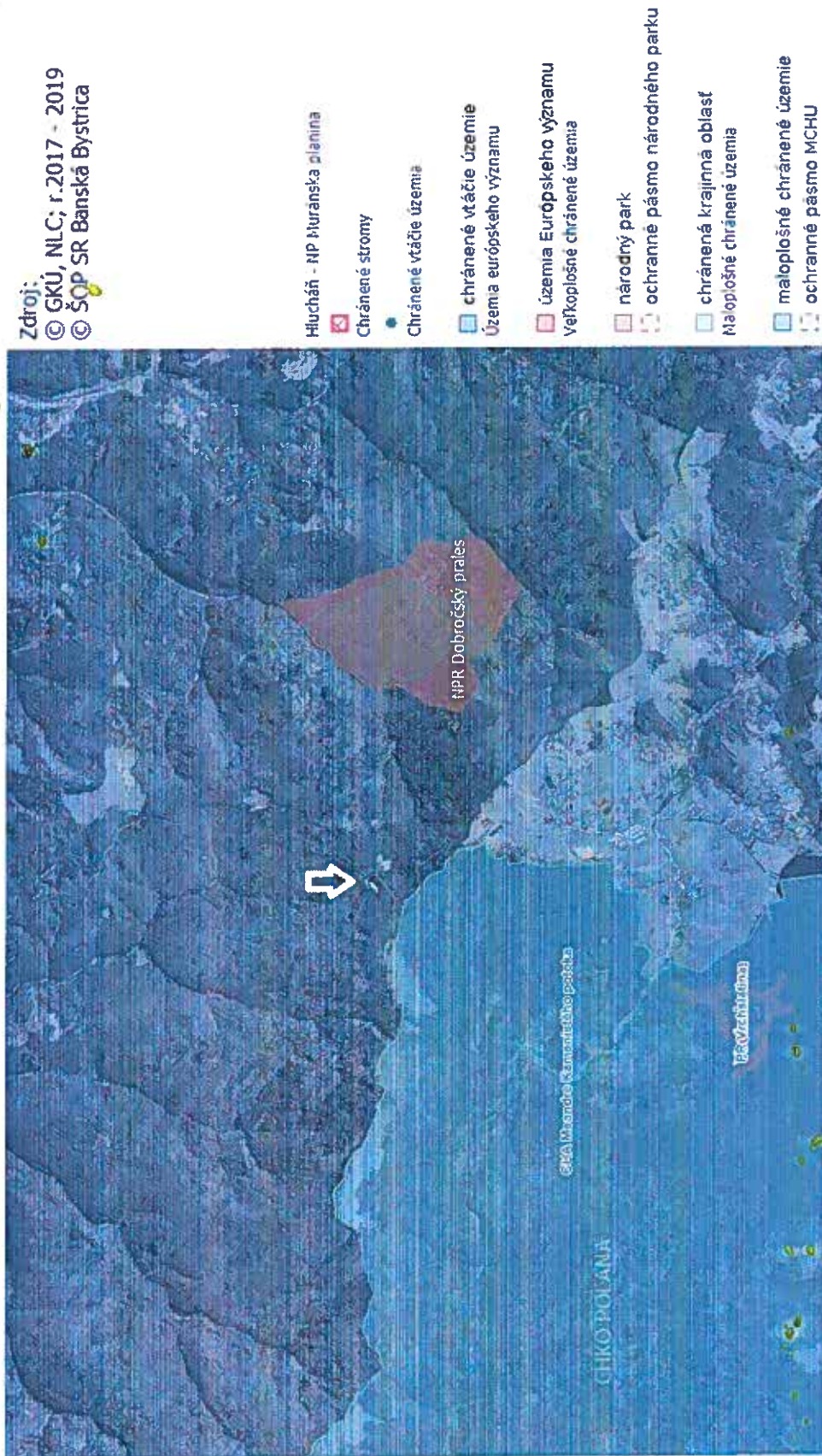
PR tvoria pomerne zachovalé zamokrené až rašelinné biocenózy, na ktoré sa viaže výskyt zvláštneho ekotypu smreka, schopného v mrazovej polohe sa trvalo reprodukovať. Sú tu podmienky pre pomalý rast porastov s tvorbou rezonančného dreva.

Žiaden z uvedených chránených prvkov prírody nie je ťažbou ložiska Čierny Balog negatívne ovplyvňovaný.

5.9.1 Krajinná scenéria a krajinný obraz

Medzi negatívne stránky ťažobnej činnosti možno vo všeobecnosti zaradiť narušenie scenérie a štruktúry krajiny. Ťažbou granodioritu vzniká v predmetnom území výrazná depresia charakteristická pre dobývacie priestory.

Krajinná scenéria a krajinný obraz bezprostredného okolia posudzovaného územia má typicky charakter lesnej krajiny.

Obr. 6 Ilustračné znázornenie umiestnenia chránených území vo vzťahu k navrhovanej činnosti

5.10 Obyvateľstvo a sídla v dotknutom území

Obec Čierny Balog leží 4 km južne od mesta Brezno. Tvorí ju 13 osád, situovaných pozdĺž toku Čierneho Hrona a v priľahlých údoliach, obkolesených hustými lesmi. Rieka tvorí osídlenia a pokračuje severozápadným smerom k Hroncu, kde sa vlieva do Hrona.

Rozloha.	147,1 km ² (14 710 ha)
Obyvateľstvo	5 090 (31. 12. 2019) [2]
Hustota	34,6 obyv./km ²
Nadmorská výška	555 m n. m.

5.11 Územný plán obce

V územnoplánovacej dokumentácii VÚC Banskobystrického kraja je uvedená zmienka o predmetnom ložisku, ktorá je prevzatá aj v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce na roky 2008 – 2015 Obce Čierny Balog nasledovne : kapitola 7.1.4. Ťažba a využívanie nerastných surovín: V obci sa nachádza ložisko dekoračného kameňa – granodioritu. Ložisko Čierny Balog I. je výhradné a ťažbu zabezpečuje firma MAHR s.r.o., Bratislava. V súčasnosti na ložisku ťažba neprebíha. Ide o malé ložisko, a preto je jeho využívanie vzhľadom ku kapacite ložiska málo perspektívne.

Názov ložiska	Druh ložiska	Druh nerastu	Organizácia	Zásoby /tis. t/	CHLÚ /m ² /	DP /m ² /	Ťažba
Čierny Balog I.	Výhradné	Granodiorit	MAHR s.r.o. BA	191 kt	110 950	110 950	neťaží sa

CHLÚ – chránené ložiskové územie

Zdroj: ÚPN VÚC Banskobystrického kraja

DP – dobývací priestor

V územnom pláne obce Čierny Balog, vo Všeobecne záväznom nariadení č. 8/2009, ktorým sa vyhlasujú záväzné časti územného plánu obce Čierny Balog je uvedené :

(16) prírodnými zdrojmi sú ložiská stavebného, prípadne umeleckého kameňa v lokalite Tlstý javor a v Páleníčnej doline. Iné zmienky o ložisku sa v územnoplánovacej dokumentácii nenachádzajú.

6 Miesto a dátum vypracovania podkladu

Brezno, december 2020

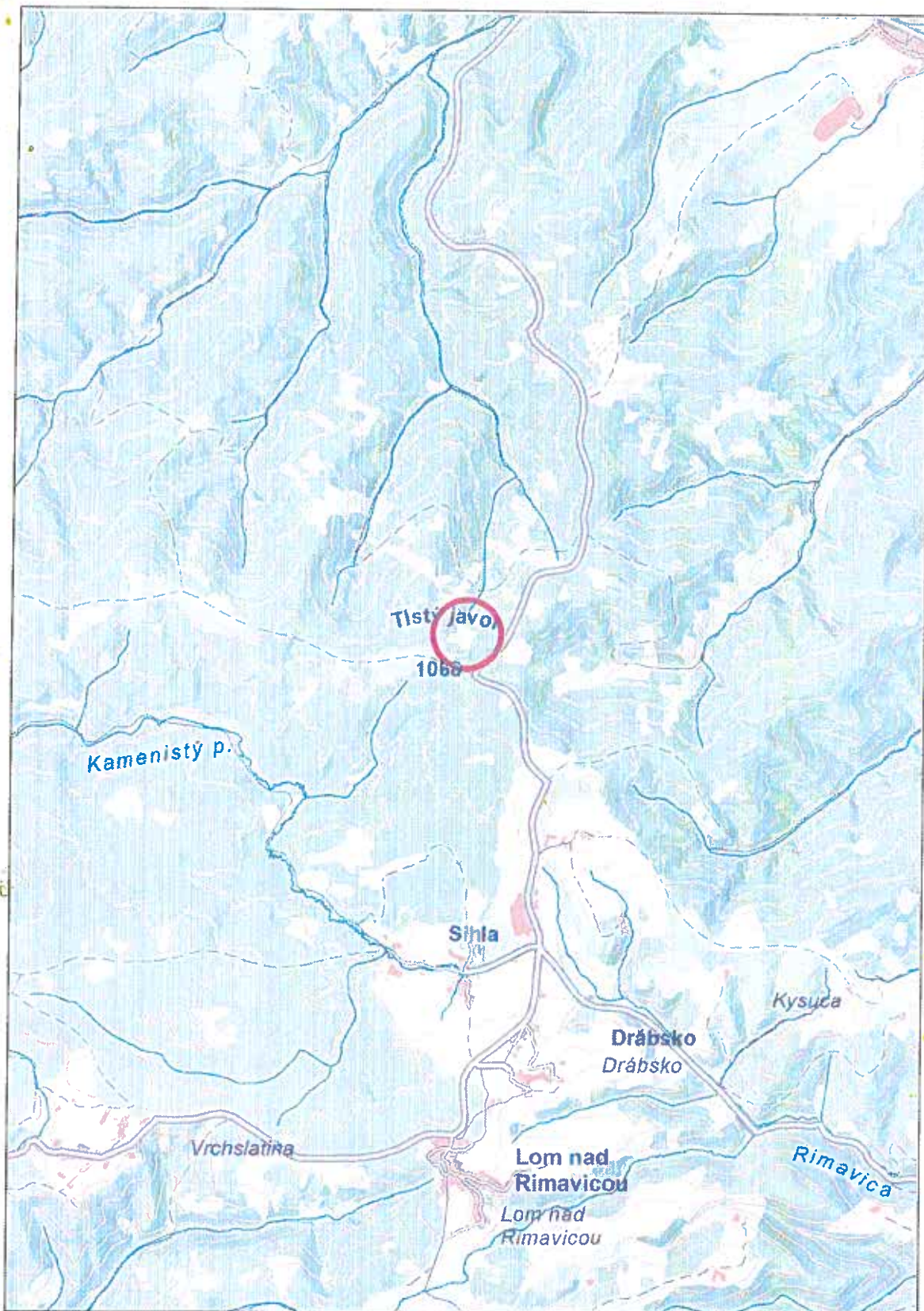
.....
Milan Medveď – konateľ spoločnosti
ROCK WORKS s.r.o.

Prílohy:

Mapové prílohy

2x

Príloha č. 1 **Situácia širších vzťahov**
ZBGIS®, Úrad geodézie, kartografie akatastra Slovenskej republiky
1 : 50 000

Vysvetlivky:

Dobývací priestor Čierny Balog I

Príloha č. 2 **Koordináčná situácia**
Mapový podklad © Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky
1 : 3 000

Vysvetlivky:

— Parcela registra C vo vlastníctve
ROCK WORKS s. r. o.

— Parcela registra C vo vlastníctve
SR - Lesy Slovenskej republiky š. p.

